

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool - Sint-Lucia te OELEGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 8276

Instelling Vrije Basisschool - Sint-Lucia

Directeur Kevin FRANCKEN

Adres Venusstraat 3 - 2520 OELEGEM

Telefoon 03-383.10.31

Fax 03-385.91.27

E-mail secretariaat@st-lucia.be

Website www.st-lucia.be

Bestuur van de instelling CABO ZuiskAnt

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN

Scholengemeenschap Robke

Adres Venusstraat 3 - 2520 OELEGEM

CLB Vrij CLB 1 Antwerpen - Middengebied

Adres Mgr. Donchelei 9 - 2290 Vorselaar

Dagen van het opvolgingsbezoek 09-05-2017, 24-05-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 24-05-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 30-05-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Frans DE BIE

Teamleden Guido AERTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	5
3.1 Lager onderwijs: muzische vorming.....	5
3.2 Inbreuken op de regelgeving	8
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	9
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 22-04-2014 tot 24-04-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 24-04-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

muzische vorming

- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate. Zij zorgen voor een volledig, evenwichtig, samenhangend en doelgericht onderwijsaanbod. De leerlingen krijgen alle kansen om hun creativiteit te ontwikkelen, om waar te nemen, te exploreren en te experimenteren. De klemtoon ligt nu meer op het proces, zonder het product te vergeten. Het welbevinden van zowel de leerlingen als de onderwijzers is toegenomen. Het materialenaanbod is uitgebreid. De onderwijzers oefenen zich om procesevaluatie in te schakelen. Eerste aanzetten om over de evolutie van de leerlingen te rapporteren met muzotassen en –schriften verhogen de kwaliteit van de feedback voor de ouders en de leerlingen. De onderwijzers zorgen voor een positief en veilig klasklimaat, waarbinnen de leerlingen in gevarieerde groeperings- en werkvormen constructief samenwerken en hun muzische talenten kunnen ontplooien.

Curriculum	Het team van de lagere afdeling heeft het tekort voor muzische vorming vakkundig weggewerkt.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	De directeur gaf efficiënt sturing aan de uitwerking van het veranderingstraject.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Een werkgroep muzische vorming gaf mee de richting aan. Opvallend is dat ook teamleden van de kleuterafdeling hiervan deel uitmaakten, waardoor het mogelijk was om muzische vorming doorheen de basisschool te stroomlijnen.
<i>Samenhang</i>	De werkgroep bewaakte de communicatie, formuleerde in samenspraak met het team een schooleigen visie op muzische vorming, inventariseerde de al bestaande muzische initiatieven en dacht na over de evaluatie van muzische vorming. Ook de pedagogische begeleidingsdienst van de eigen koepel speelde een prominente rol in het verbetertraject. Hij zorgde voor enkele belangrijke nascholingsinitiatieven, waaronder pedagogische studiedagen. Tijdens de personeelsvergaderingen besteedde het team geregeld aandacht aan muzische vorming. De directeur volgde de gemaakte afspraken op met klasbezoeken, met nazicht van de planningsdocumenten en met coaching en ondersteuning. Zo zette hij de nodige gerichte druk. Om de teamleden een grondige vorming te geven, werkte het schoolteam samen met de teamleden van een kunstacademie. De onderwijzers volgden uitgebreide cursussen waarbij zij tot op de werkvloer ondersteuning kregen van muzische experts, en dit voor alle domeinen van het leergebied. Het schoolteam betrok ook andere specialisten om de teamleden te professionaliseren. Zo organiseerde het recent een kunstproject van twee weken waarbij professionele beeldende kunstenaars en kunstenaars van binnen de (groot)oudergroep de leerlingen op sleeptouw namen en hen opvallend creatieve werken lieten maken, zowel in twee als in drie dimensies. De school werd herschapen in een museum van moderne kunst, en de ouders konden genieten van het werk van hun kinderen tijdens een alternatief schoolfeest, geheel gewijd aan de leerlingenkunst.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	Alle klassen nemen geregeld deel aan culturele activiteiten, zowel in als buiten de klas.

Bij de implementatie van het leerplan bestudeerden de onderwijzers het muzisch proces en ontwikkelden zij een muzische grondhouding. Zij vergrootten hun vakkenis met een grondige studie van het leerplan en met de inschakeling van gevarieerde bronnenmaterialen. Ook het leerplan media kreeg de nodige aandacht. In de lerarenkamer is een inspiratiehoek ingericht met muzische publicaties.

Het inzicht in beschouwen en creëren werd op punt gesteld. De leefwereld van de leerlingen staat hierbij centraal.

De durf en het welbevinden van de leerlingen stonden hierbij voorop. Het effect is merkbaar in de klaspraktijk: de leerlingen beleven duidelijk plezier aan de lessen muzische vorming. De onderwijzers leerden de leerlingen observeren, experimenteren en exploreren. Zij verlegden de klemtoon van het product naar het proces. Vanuit de stelling 'niets is fout' stimuleerden zij de leerlingen om vrijer met hun muzische uitingen om te gaan. De onderwijzers stelden een leerlijn muzische vorming op, met respect voor de leerplandoelen. Zij bewaken de volledigheid van het onderwijsaanbod voor muzische vorming nauwgezet. Het evenwicht tussen de domeinen is verbeterd. Hoewel het domein beeld nog wel overweegt, kregen de andere domeinen van muzische vorming een rijkere en gevarieerde invulling. De bijgewoonde lessen wijzen erop dat de onderwijzers zich bekwaamden om de leerplandoelen voor muziek, beweging, drama en media met hun leerlingen te bereiken. Ook slagen heel wat onderwijzers erin om domeinen van muzische vorming met elkaar te laten versmelten, en zelfs in andere leergebieden leggen zij opvallende muzische accenten.

De onderwijzers plannen het onderwijsaanbod voor muzische vorming consciëntieus. Zij stellen uitgebreide lesfiches op, waarin de leerplandoelen de richting aangeven. Zij vertrekken consequent vanuit de leerplandoelen, waarbij zij passende activiteiten zoeken. De onderwijzers kiezen bewust voor gevarieerde werk- en groeperingsvormen. Hierdoor kunnen de leerlingen in samenspraak samenwerken. Deze samenwerking bevordert de creativiteit.

Het schoolteam kan nog verder groeien door meer in te zetten op de opbouw van een muzisch vocabularium, waarbij specifieke muzische begrippen passief én actief invulling krijgen. Ook kan het sommige muzische toonmomenten voor ouders nog sterker vanuit de creativiteit van de leerlingen zelf vorm laten geven. Opvallend is de vaststelling dat er in de hogere klassen relatief weinig gezongen wordt. Het schoolteam kan klasdoorbrekend een liederenschat opbouwen die de leerlingen geregeld kunnen hernemen, ook bij de overgangen. Het schoollied in het kader van het 160-jarig bestaan van de school wordt wel vaak gezongen. Sommige onderwijzers bekwaamden zich om hun leerlingen muzische partituren te leren opstellen en gebruiken.

Curriculum Onderwijsorganisatie	De onderwijstijd voor het leergebied is in overeenstemming met de verwachtingen van de eigen koepel. De duobaan- en graadpartners ondersteunen elkaar en werken in een aantal gevallen complementair, waarbij de expertise van de onderwijzer efficiënt ingeschakeld wordt in klasdoorbrekende muzische ateliers. Het schoolteam gaf een eerste aanzet om in elkaars klas te hospiteren, om zodoende van en met elkaar te leren.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	Het schoolteam investeerde in de uitbouw van een muzisch lokaal, waarin de materialen voor de verschillende domeinen overzichtelijk opgeborgen worden. Voor beeld zijn heel wat verbruiksmaterialen beschikbaar. Voor muziek overwegen de ritme-instrumenten. Er werden enkele klankinstrumenten aangeschaft, maar het schoolteam heeft nog groeikansen om het aanbod van klankinstrumenten gevoelig uit te breiden. Het schoolteam zorgde voor een aantal fototoestellen en tablets die efficiënt ingeschakeld worden. Het materiaal om klank op te nemen is in beperkte mate beschikbaar. Niet alle vaste klascomputers werken feilloos. Het schoolteam levert wel een ernstige inspanning om het computerpark geleidelijk aan op punt te stellen. De onderwijzers schakelen de beschikbare tablets flexibel in. Zij kunnen nog efficiënter bij de procesevaluatie ingeschakeld worden door foto's van leerlingenwerk bijvoorbeeld binnen de domeinen drama en beweging via de digitale schoolborden aan de hele klas te tonen en ze vervolgens te bespreken.
Materieel beheer Infrastructuur	De onderwijzers gebruiken de klassen en gangen als expositieruimte. Dit heeft een positief effect op het welbevinden. Geregeld organiseren de onderwijzers toonmomenten voor leerlingen en voor de ouders. Het getoonde leerlingenwerk binnen de verschillende domeinen getuigt van creativiteit.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kwaliteit van de procesevaluatie is leerkrachtafhankelijk. In enkele klassen slagen de onderwijzers erin om geregeld even stil te staan bij het proces en de leerlingen zelfkritisch te laten nadenken, vaak op basis van vooraf geduide criteria.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk

De papieren rapportering is nog niet in overeenstemming met de vernieuwingsgedachten die het schoolteam implementeerde. Momenteel geeft het schoolteam op summiere wijze feedback over het leerlingenwerk, met een smiley per domein, zonder bijhorende criteria of leerplandoelen. Ook het bijhorende commentaar is redelijk vaag. Het schoolteam is zich hiervan bewust en plant een veranderingstraject in functie van de rapportering.

Sterke initiatieven om de leerlingen en de ouders waardevolle feedback over de afgelegde weg te geven zijn het muzoschrift in de tweede graad en de muzotas in alle klassen van de lagere afdeling. Het muzoschrift bundelt leerlingenwerk binnen verschillende domeinen, en kan als een goede aanzet voor een portfolio beschouwd worden. In de muzotas verzamelen de leerlingen hun producten, die ze mee naar huis nemen. Zo krijgen de leerlingen de kans om hun werk fier te tonen en krijgen de ouders de gelegenheid om de muzische evolutie van hun kind te volgen. Op deze wijze komen talenten van leerlingen langzaam maar zeker boven drijven.

Ook gebruiken de onderwijzers de klasblogs om stilstaande en bewegende beelden over muzische activiteiten beschikbaar te stellen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers creëren een veilig en positief klasklimaat. Dit stimuleert de leerlingen om zich met volle overgave aan muzische opdrachten te wijden. Vanuit een bemoedigende grondhouding ondersteunen zij de leerlingen, ook als die het wat moeilijker hebben om zich te uiten. Heel wat leerlingen demonstreren een hoog welbevinden en een grote betrokkenheid.

3.2 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

De school moet de verplichte informatie aan de ouders bij de eerste inschrijving correct bezorgen.

De school bezorgt de verplichte informatie bij de eerste inschrijving correct. Dit tekort is weggewerkt.

Het schoolreglement moet conform het inschrijvingsrecht zijn en de volgende verplichte bepalingen dienen correct opgenomen te worden:

- de geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen;
- de bijdrageregeling;
- de orde- en tuchtmaatregelen van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden;
- de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend;
- de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift;
- de bepalingen in verband met het recht op en de afspraken voor onderwijs aan huis.

De school paste het schoolreglement aan het inschrijvingsrecht aan en nam de hierboven genoemde verplichte bepalingen er correct in op. Dit tekort is weggewerkt.

In het schoolwerkplan moet de volgende verplichte bepaling correct opgenomen worden:
 - de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert.

De school nam de bepaling over de wijze waarop zij het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert correct in het schoolwerkplan op. Dit tekort is weggewerkt.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Frans DE BIE de inspecteur-verslaggever	Kevin FRANCKEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	